

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indult: Pénteken, September' 15-dikán, 1853. 22.

KRAKÓ SZABAD VÁROSA.

Aug. 21-kén Krakóban a' Köztársaság Deputatusainak Ülések megnyitottott. A' Kiküldöttek száma 50-ra ment. Elölülővé Miaroszevszki Senator választottott. Aug. 22 kén Maciszevszki Követ azt a' javallatot tette, adna bé a' Gyűlés a' 3 Ótalm Hatalmasságok rendkívül való Biztosságának egy felírást, olly tzelből, hogy a' munkálódásokra nézve az előbbi nyilvánosság alkalommal is helyre álljon, — de a' Gyűlésnek Marsallja azt felelte, hogy az iránt a' Senatus már tett lépéseket, dehijában; annál fogva nem hiszi, hogy a' Követek valamit nyerjenek. Az Univerzitas Követje Stotvinski, szükségtelennek tartá a' halgatóknak hébotását, a' mennyiben a' tanátskozások felett mindennap bulletin jelen meg, és az ajtóknak bezárása által az elébi háborgatások is megszűnnek. A' Marsallnak javallatjára biztosság választottott egy köszönő felírásnak szerkeztetésére, mellyben a' 3 ótalm Hatalmasságok, a' Köztársaság politikai létének további megtartására kérettetnek. Skarzynski Követ ebben a' felírásban a' munkálódások nyilvánosságát is érinteni kívánta.

TOSCANAI NAGY HERTZEGSÉG.

Aug. 28-kán a' Luccai Hertzegné, és fia, Gr. Sardi Fő Udvari Mesterének kíséretében Florentzbe érkezett, 's innen néhány napok múlva Statusaiha folytatja útját. A' Luccai Hertzeg-

ről nem igaz, a' mit némelly Ujság levelek hirdettek, hogy t. i. Protestáns Vallásra ment volna által.

SPANYOL AMERIKA.

Nevyorki lapok Aug. 1 ig azt a' hivatalos tudósítást hozzák Mexicóból, hogy a' Santana ellen kiütött zenebona tökéletesen elnyomattott, és hogy ez, (Santana) Jun. 16 kán köz örömkialtások között, ismét a' Fő Városba ment legyen. Meglehet azomban, hogy a' lázzadók tsak színből húzták magokat vissza, olly tzelből, hogy később annál nagyobb sikerrel munkálódhassanak. Santana egy Proclamatiót botsátott ki, melly így végződik: „Felfogadtam az egész világ előtt, hogy igazgatósom szelíd leend, de azért árulás, és hűségtelenség nem maradnak büntetlenül.“ Az a' fél, melly Santana befolyásából hasznot kívánt húzni, nagyon megsalatkozott. Bár mint szeresse a' vallást, mellyben neveltetett, még sem akarta a' Vezérséget a' lázzadásban Vallásosság szine alatt felvállalni. A' különböző Státusoknak minden Gubernatorai, Proclamatiókat botsátottak, seregeket gyűjtöttek, hogy ha szükséges a' lázzadásnak ellene szegezzenek magokat, a' többek között Mejia, Montezuma, Cuesta, Lemus, és Cortazar nagyon munkások voltak, 'smár 10,000 ember állott parantsolatjokra, az alatt, míg Arista egyedül arra a' jó reménységre támaszkodott, hogy Santana fogja vezérteni az ótalm sere-

get. A r i s t á n a k minden tisztjei, az utol-
sótól kezdve, a' legfelsőbbig szabadoknak
nyilatkoztattak. Minden esetre, bizoda-
lommal lehet reményleni, hogy Santaná-
nak, és tisztjeinek merész elszánások,
minden nyughatatlanságnak tsak hamar
véget fog vetni.

EGYHÁZI STÁTUSOK.

Aug. 25 kén Sz. Lajos innepe,
Rómában, a' Frantzia Nemzeti tem-
plomban nagy szertartással ment vég-
hez. A' Trebison di Érsek, Piatti
mondott nagy misét. Délután Ó Szentsé-
ge a' Pápa is az említett templomba ment,
's imádságát végezvén, a' Frantzia A-
gens Tallenay Urtól vissza kísér-
tetett.

Aug. 26 kán reggel Berry Kir.
Hertzegné, a' Nápolyi Követ Gr. Lu-
dolf kíséretében, a' Quirinál palotába
ment, Ó Szentségének a' Pápanak látó-
gatására.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Temps.) Enfantin Pere, ki Aug.
elején fogságából kiszabadult, hólnap
az az Aug. 30 kán 5 tanítványaival együtt
Marseillébe akar utazni. Azt mond-
ják, hogy innen Egyiptomba szán-
dekozik, olly tzéllal, hogy Mehmed
Alitól azon Canalisnak felügyelését,
mellyet a' Középtengernek, a' Suez-i
szorossal való egyesítésére akar készí-
teni, megnyerje. Ez annyival inkább
hihe'ő, mivel a' már eddig is Keletre
utazott Simonisták közzül is, több híd,
és út mérők találkoznak. Fournel, és
Lambert Urak, kik Enfantin Urat
kísérni fogják, — ügyes hegymérők.

A' Király utazása közben Aug. 29-
kén Falais eba érkezett, hol Marcell
Soulttal, a' Conseil Elölülőjével ösz-
vetalálkozott. Vy Agoston, a' Lisieuxi
kereskedési törvényszéknek Elölülője,
a' Király előtt könyilatkoztatá a' Kerü-
letnek ragaszkodását a' jó rendhez, és
szabad intézetekhez. Mind a' politika-

ban, mind különösen a' kereskedési Sy-
stemában, elhatározó, és előrehaladó
szabadságot kívántak. Tsak akkor lehet
mondá a' többek közt Vy Ur, erős,
és állandó Kormányra számot tartani,
ha a' Királyoknak szemekbe mondják
az igazságot, 's az önnkényt, és a' visz-
szaéléseket kimutatják. Erre a' Király
azt felelte: Igen is, jó, ha az igazság
a' Királyokhoz eljut, de szükség, hogy
a' Nemzet is hallja azt. A' jelenkorban
a' Nemzeteknek szintűgy van hízelkedő-
jök, mint egykor a' Királyoknak valá-
nak, 's ezek a' hízelkedők az igazságot
úgy eltudják tsürni tsavarni, mint gúny
és rágalmazás által homályba hozni. Itt
tsak idő, és közvélemény szabtvörényt,
és tsak miután indulat, és részrehajlás
elenyészték, ítélheti meg, és esmerhe-
ti a' nép illendően, a' dolgoknak való-
di hasznokat.

A' Hadi Miniszter, Agathe Cor-
vettet Turpin Kapitányra bízta. Ez
a' hajó Aug. 29 kén Toulonból ki-
indult, ormára vévén az Algírba ren-
delt biztosságnak minden tagjait, Mont-
fort Generált kivévén, a' ki még Aug.
17-kén elevezett Afrika felé.

(National.) Havre Aug. 29-dikén.
Tegnap este 6 óra tájban, Dona Ma-
ria Királyné, mostoha anyjának, a'
Braganzai Hertzegnének kíséreté-
ben, 3 kotsival ide megérkezett.

Toulonból Aug. 25 kén költ tu-
dósításból tudjuk, hogy a' Bugiába
(Algier, és Bona közt) küldendő Ex-
peditió kikészítésén nyakra főre mun-
kálkodnak. 320 igás lovak, és öszvé-
rek főgnak behajóztatni. Az Expeditió
állani fog 4 osztály gyalogságból Ösz-
vesen 3200 legényből, továbbá 500 pat-
tanyúsból, 's 400 vadászból, és így ösz-
vesen 4150 emberből, ide nem értvén
az igazgató tagokat. Az Afrikai vada-
szokéin kívül 12 ágyút, és 450 lovat
fognak magokkal vinni.

PORTUGALLIA.

(Madridi Újság.) Matozinhos Aug. 19 kén. A' Cholera, itt, és a' környéken szemlátomást akábbhagyott. Dom Miguel Aug. 6 kán indult innen Coimbra felé Bourmont Generállal, és az Oportói ostromló sereg nagy részével. Estrencoz Aug. 19 kén. Dom Pedrónak számos Decretumai között leginkább szúr az, melly által sok fő katonatisztek, és Papok, hivataljoktól elmozdítottak, tsupán azon tzelből, hogy a' Nemzeti kiats, papijószágok rovásán szaporodjék. Ezen Decretumnak szerkeztetője, jobban gondolja esmerni az Evangéliom lelkét, és a' Cath. templom hasznait, mint sok Pápák, jámbor Praelatusok, és Conciliumok, a' kik, és a' mellyek a' Szentegháznak jelen rendszabásait megállapították. Az újításnak ez a' dühe vallásos dolgokban a' Portugallusok között nagy hahorodást okozott, kivált Lisbona lakosai között, kik inkább tartanak a' vallásos, mint politikai háborútól, mivel az első sokkal kegyetlenebb, és engesztelhetlenebb. Épen úgy felháborította a' lakosokat békés embereknek, kiknek minden bünök abban állott, hogy lakhelyeiket megváltoztatták, nehogy politikai villongásoknak ki legyenek téve. Így van a' dolog a' fő Városban. A' Pedristák a' Villafrancai óltalom lineákat akarják megszállani.

(Albion.) Dom Pedrónak kedvontze Candido Jose Xavier tselzővő Udvariember, 's azért a' Portugallusok előtt nem igen kedves. Minden visszataszító külseje, ügyetlen magaviselete, és alacsony születése mellett, képes vala szert tenni a' Tsászár teljes bizodalára. Xavier a' függetlenségi háború alatt, Frantzia szolgálatot vállalt fel, és hazájának szabadsága ellen küzdött, a' miért a' fejére hozott ha-

lalos ítélet még most is függöben van: nem kell említeni, minö szemmel néznek reá Földici, de még is azért halgatnak, mivel hoszszujától, és engesztelhetetlen characterétől nem kevésé tartanak. Mivel Xavier a' Tsászár Characterének jó oldalait épen olyan nyomasan esméri, mint gyengeségeit, tehát nem méréssel hozzá szemlátomásti tsellel közelíteni, hanem olyan alkalommal, egyik alsó Agenséhez folyamodik. Ezek közül legkészebb a' szolgálatra Dom Pedrónak első Komornyékja Carlota, a' ki Braziliában Tsászári lovász volt, testvére pedig Loulé Marquisnak megölettetésével vádoltatott. A' Marquisnak fija tehát most minden nap maga előtt látja, attyának vélt gyilkosának testvérét. Evvel a' Tsászár olyan bizodalmas lábon áll, hogy néki hálózobájába mindennap audientziát ad, sőt néha szobájában is felkeresi, 's véle mulatja magát. Ilyen jó alkalmatosságokat Xavier nem hágy abba, és a' Komornyéknek mindenkor utasítást ad, ha valakit a' Tsászár előtt gyanúba akar hozni: rendszerint legelsőben is Dom Pedrót azt szokta kérdezni Carlótától: „Mi újság?“ Ilyenkor a' biztos, titkos szándékát olyan színbe öltözteti, melly a' hitelhez legközelebb jár, és ekkor mindég hazudik valamit. Carlota, 's hazugságát valamely előkelő, és nagy befolyású Portugallusnak állításával palástolja: ha ezt azután a' Tsászár Xaviernek beszéli, akkor ez, igazolja a' hírt, 's a' tárgyat fontosnak vallja lenni. Ilyen módon a' Tsászár elámíttatván, gyakran nem tsak magános, de közhaszon is veszedelmeztetik. A' Tsászárnak többi tulajdonai közt legfőbb a' makottság: ennél fogva nem olyan könnyen ad túl kedventzén, a' kihez úgy szóllván, már hozzá szokott, vagy talán azt is sejdíti, hogy ha túl adna rajta, engesztelhetetlen ellenségévé válna. Xavier

nem volt a' Tsászárral Braziliában, tsak Európába történt visszatérésekor esmerkedett meg véle. Saldanának megvetése, mind azok ellen, kik a' Frantziák beütésekkor hazájok ellen fegyvert fogtak, sokkal nagyobb volt, mint sem hogy azt Xavier elkerülhette volna: ez a' két ember egy másra mindenkor görbe szemmel néz.

A' Timesnek egy levelező tagja ezt közli Lisbonából Aug. 19-ről. Tegnap delután kilovagoltam, hogy a' — Lisbonának keleti oldalán kezdett sántzokat megtekintsem: mivel a' katonai kifejezésekben nem vagyok eléggé járatos, tehát leírásom is tsak egy oldalú, és felüleges lehet. Miután Dom Pedrónak még egyszer annyi katonával kellene bírnia, mint a' mennyivel bír, hogy Torres Vedrási lineát belöltse, tehát a' Város tsak tulajdon határának mentében óltalmaztathatik: mivel pedig a' város nints rendszeren köfállal körülvéve, tehát helyel helyel hézakok találtatnak, de még is ezek a' hézakok is kipótoltatnak a' részeken épített házakkal, kertekkel, úgy hogy, ha egyszer a' Város kapui bezáratnak, — a' sikeres ellentállás felől nem lehet kételkedni. Lisbonából majd minden rendes sereg részszerint Éjszak, részszerént pedig a' Tájó mentében felfelé masérozott, a' hidakat, és ország utakat megszállotta, hogy így a' Miguelistáknak újokat állja. Minden — Constitutional sereg által elfoglalt faluk, és városok, magokat Dom Pedró részére nyilatkoztatták. Estveli 7 órakor. Sokan azt állítják, hogy Dom Miguel már közel jár Lisbonához, azomban az utak úgy el vagynak vágva, hogy nagyon bajos leszsz, lovasságát, és pattantyúságát közelébb hozni. Ez a' hír távol légyen, hogy a' fő városban aggodalmat szült volna, sőt inkább nagyobb bátorságot öntött minden la-

kosokba, mivel tudják, hogy a' küzdelemkor nem tsak szabadságok, de életek is kotzkáztatik, miután Dom Miguelnél kegyelemre számot nem tarthatnak. Dom Pedró minden reggel, és este meglátogatja a' munkásokat, 's az alatt, míg nézegeti a' munkát, bizodalmasan beszéllget némelly dolgozókkal: „ha nem siettek, úgymond, Ötsem majd rátok üt!” Nyilvános, és ferjfiás visellete, kiváltkeppen pedig bámúlásra méltó munkássága, a' Miguelisták előtt is tiszteletet gerjesztenek. Aug. 20-kán 10 órakor. Egy Corvetten, és egy gözhajón kívül, Doradinha fregatt, es egy hadi brigg küldetett a' folyón fel felé. Santaremben, és Cartaxoban, Guerillek fogattattak el, hol majd minden Constitutional sokat kiraboltak, és megöldöstek. Az említett városokból, és a' környékről, számos szökevények érkeztek meg.

N A G Y B R I T A N N I A.

Aug. 29-kén Ő Felsége a' Királya' Parlamentbe megjelenvén, ezt személyesen prorogálta egy hoszzú beszédben, a' mi után a' Lord Cantzellarus így szóllott: „Ő Felségének Királyi akaratja, hogy a' Parlament prorogáltassék, — annál fogva az Ülések Oct. 31-ig megszűnnek.

A' Lord Cantzellarus a' Parlament megszűnése után azonnal odahagyta a' fő Várost, — Brougham — Hallba menendő. Lord Althorp Northamptonshiréba, Lord Holland, Holland-Houséba, Lord Russel János pedig, Irlandba mentek.

A' Király — Parlamentet prorogáló beszédjének egy része azt mutatja, hogy az Angoly Kormány ezután is a' legszorosabb Neutralitást kívánja megtartani. Lisbonából költ hiteles tudósítás után tudjuk, hogy Dom Pedró a' Heremes hajónak elindulása előtt, a' Brit-

tos Minisztereket segítségért szöllította fel, 's hogy Lord Russell útastításához képpent azt felelte volna, hogy Nagy Britannia nem fogja magát a' háborúba avatni, hanem ha talán, Dom Miguel is egy idegen Hatalmasság segiténé. Ez a' felelet, mint halljuk, a' Cabinetumtól helyben hagyattatott.

Mivel a' Londoni hírlapokban keserű panaszok tételnek a' felett, hogy a' Portugalliai tarsaságnak borai Dom Miguel katonái által elfetséreltettek, ennek következésében a' Morning Post Aug. 30 ról így felel: „7000 akó bornak elfetsérlése felől nints miért panaszolkodni, — mert a' Pedristáknak javallatba tétel, hogy ezek a' horok Angliába szállittatván, adattassanak el, a' bejövö pénz pedig a' kétséges háború kimenetelig, tétessek le törvényesen az Angoly bankba. Ez a' javallat nem tetszett a' Pedristáknak, a' kik a' bort önn számokra akarták megtartani: a' Miguelistáknak e' szerint nem maradt egyéb választások, mint, hogy a' bort elvesztegessék, ne hogy az ellenség kezére kerüljön, 's az által több segéd források nyitassék.

(Morning Chronicle.) A' reformált Parlament első ülésének vége van. A' Parlament Oct. 31-re prorogáltatott, a' midön, mint szokás, ismét továbbra fog prorogáltatni. Az Alsó Ház jelen Ülései kétszer annyi napot, és háromszor annyi órát fogtak el, mint az előbbieik. A' hosszú Parlament, melly a' Reformbillt hozta, 119 napig tartott, az utolsó Ülés 142 napig, egyre másra 1270 óráig. 1806 dik esztendőben 129 napig, és 645 óráig. 1807-ben 104 napig, minden nap 5 órát ülven. Az utolsó Sessióban, egyre másra 9 óráig ültek naponként, és néha 12 óránál is tovább. De mind a' mellett, bátran mondhatjuk, hogy sok időt vesztegettek el hijában. A' hosszú billek végzeteinek az egész

Ház előtt való rostálgatása, a' munkálkodásokban nagy ügyetlenséget árul el. A' billeteket inkább különös Comitékban kellene megrostálgatni, 's minden saktól megtisztittatván, úgy kellene a' Ház elibe terjeszteni, hogy ott egyedül a' principium felől lehessen szó. Az ülések elein szokásba jött aluszekony-ságnak természetes következése, hogy az Ülések végével rendszerint hirtelenkednek. Reményleni lehet, hogy a' jövő Ülések elkezdéséig, a' Miniszterek valamely jeles férjfiút fognak választani, — egy jobb, és alkalmazosabb munkálódási Systemának elkészítésére: megállhatna ugyan a' jelen Systema is, ha az Alsó házban tsak egy tuzet szónokok volnának, de midön legalább 600-an választatnak, és szöllanak leginkább azért, hogy mint jeles Oratorok tündököljenek, meg nem állhat.

(Sun.) A' városban az a' hír terjedt el, hogy a' Kormány meghagyta volna, melly szerint 3 hónapra szállító hajók béreltessenek, bizonyos számú katonáknak Portugalliába leendő elküldésekre, miután Spanyol Ország Dom Miguelt akarja segiteni. Más Újságok ellenben nem sokat adnak erre a' hírre, 's azt állítják, hogy ez tsak ismétlése — a' már egyszer ez előtt 3 héttel szárnyallott költeménynek.

(Morning Post.) A' Hollandi ügyben öszveült Conferentzia, Üléseit, bizonytalan időre elhalasztotta. A' Hollandi Király el nem fogadta azt a' javallatot, melly szerint birtokai eldaraboltatása, 's Luxemburg egy részének, a' Belgák birtokához való kaptoltatása miatt vitatott kérdésnek eldöntését, a' Frankfurti Szövetségre bizza. — Ez a' vonakodás szülte az Ülések feloldozását. A' Hollandi Király fontos okokat gördített a' Frantzia, és Angoly Cabinetek elibe, miért nem fogadta el a' javallatot? Ha jól vagyunk értesítve, a' többi 3 Hatal-

masságok, kevés részt vettek az utolsó tanátskozosásokban. A' Király vonakodásának egyik oka az, hogy az említett lépést nem tehette, a' nélkül, hogy Szövetségeseit, Ausztriát, tudniillik, és Burkus Országot meg ne sértse: mert ha általljában a' Német Szövetségtől megegyezést lehet reményleni, akkor azt a' Conferentzia épen úgy megnyerheti, mint Nassau-i Vilmos. Ha a' Szövetség olyan eldarabolásba megegyezik, akkor a' Király azt az egyességet is, melly ezen tikkelyt magában foglalja, aláírandja.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstántinápoly Aug. 26-kán. A' Török Kormányának figyelme állandóul a' sereg reorganisatiójára van függesztve. A' Vidéken szünet nélkül Manöve-
rek tartatnak, hogy ujonnan szedett katonák a' fegyver forgatásban gyakoroltassanak. Némelly gyújtogatók nyughatatlanítják a' fő várost, 's a' Kormányt szorossabb vigyázatra, 's Politziatartásra kényszerítik, melly utóbbinak lehet egyedül köszönni, hogy a' tűz a' fő Városnak több részeiben ki nem ütött: de minden vigyázat mellett is Aug. 19-kén Galata szomszédságában, éjjel tájban 300 ház, és bólt hamuvá tétett.

A' Boszniai új Helytartó Daud Basa Aug. 5 kén a' Sultánnál bútsüaudientzián volt, midőn Ő Felsége által különös kegyelemmel fogadtatott. Következendő nap a' Basa Bosznia felé elindult.

Minekutánna a' bútsüjárók; kedvetlen környülállások miatt, útjokat Mekkáha nem folytathatták, most, helyre állván a' Kerületekben a' tsendesség, erős készülétek tétetnek az útra, 's im-már a' Kormány részéről egy Sure Eminí, vagy bútsü vezér, ki is neveztetett.

A' Kapudán Basa, ki kevéssel ez előtt Nikomédia ba ment, hogy a' Marmarai tengeren véghezvitt rablásoknak véget vessen, onnan több napi mulatása után, a' fő városba vissza érkezett; de ismét az a' hír szárnyalt, hogy a' Silivria és fő Város közötti tengeren több apré hajók kiraboltattak légyen.

A' Moniteur Ottomannak szerkeztetője Blacque Ur, valamelly sorvasztó betegségnek következésében, az Orvosok rendeléséből Brussába utazott, azért halgat Ujsága olly régölte.

Actäon Angoly fregátt, mellynek ormán Lord Ponsonby Kir. Nagy Britanniai Követ a' fő városba érkezett, a' napokban az Archipolagus felé evezett.

A' Fő városnak egészég állapotja türhető, de még is helyel helyel pestis esetek tapasztaltatnak. Az Orvosok a' Cholerának is vették észre jeleit némelly részeken a' legközelebb lefolyt napokban.

H O L L A N D I A.

Hágából Aug. 30-kán költ tudósítások jelentik: Nem tsak Zuylen Bátor, hanem minden más itt jelen volt Miniszterek is, tegnepelőtt Lóoba utaztak, hogy ott egy Cabinéti Tanátsban jelen légyenek, mellynek a' Londonból érkezett tudósítások következésében tartatnia kellett. Cabinétünk most a' felelt főg tanátskozni, valljon Luxemburgra nézve tegyenek e' lépést a' Német Szövetségnél? A' felelet egy gözhajó által fog Londonba küldetni.

B U R K U S O R S Z Á G.

(Berlini Ujság) Schvedt Sept 1 estveli 7 óraker. Az Orosz Tsászár Ő Felsége minden órában váratik, 's számára már készen is vagynak a' szobák. Későbbi tudósítások szerent Gr. Nesselrode Ts. Orosz Vice Cantzellarius, és külső dolgokra ügyelő Miniszter,

úgy nem különbben Mansuroff Generál Major, kik mind ketten az Orosz Tsászar kísérői közt vagynak, Sz. Pétervárából, Lübecken keresztül, — Berlinbe érkeztek.

(Berlin, (Státus újság) Sept. 6-kán. Ő Felsege az Orosz Tsászar Sept. 5-kén délutáni ötödfél óraker szereztsesen megérkezett Schwedthe, (Pomerániában az Odera vize mellett, Stettintól mintegy 4 mértföldnyire). Ő Felsege Aug. 28-kán ült gözhajóra Cronstadtnál, de az erőszakos szélvésztl szinte három napig hanyattatott a' Finniai tengeröbölben, 's kénytelen vala végre a' Reváli kikötőnél kiszállani, onnan újra próbát tett gözhajón, de hijjában, 's újra kiszálván szárazon visszatért Petersburgba, megnyugtatni a' Tsászar-nét. A' szélvész Petersburgban is irtóztató volt Sept. 29 kén és 30 kán 's a' városnak egy részét a' kiöntött víz elborította; a' szélvész dühössége pedig a' Tsászari téli palota tetejét nagy részint leszaggatta.

Az utat Petersburgból Schwedt ig rendkívülvaló sebességgel 5 nap alatt telte meg a' Tsászar, 's midőn ide közönséges kotsin 4 postalovon megérkezett, senki sem vélte, hogy az a' Tsászar legyen, mind addig míg nem az egyik udvari inastól a' „Felseges Uram!” nevezetetését hallották.

BELGIUM.

A' Belgák Királynéja Sept. 1-sőjén egy Nevelő intézetet akar megnyitni: 400 fiatal leányok taníttatnak ingyen a' Frantzia, és Flamändi nyelvre, továbbá az olvasásra, írásra, kezdő számadásra, kötésre, varrásra, és hímezésre: havanként jutalmak is fognak a' jelesek számokra kiosztogattni.

A' Centralis biztosságnak tudósítása szerint, az esztendő végével 85 millió frank hiány leend a' Kintstárban.

Ebben a' Summában foglaltatik az az 54 millió tartozás is, melyet a' Nov. 15-ki Egyesség Belgiumra kivetett.

ÚJABB TUDÓSÍTÁSOK.

(Estafette du Havre Aug. 31-ről) Egy fiatal Hertzeg, ki Donna Mária előtt érkezett városunkba, 's ennek követőkhöz tartozni látszott, néhány nap óta a' tisztviselőség figyelmét magára vonta. Minden titkolódzása mellett is, azt hirtelik, hogy az esméretlen, Hertzeg Leuchtenberg legyen. Ma reggel a' Praefectustól meghagyattatott neki, hogy Havrét tüstént hagyja el.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Aug. 12 kén a' Vesuvnak régi krateréből több nyílások láttattak, 's következő éjjel sűrű füst oszlop emelkedett fel a' levegőbe. — Aug. 13-kán reggeli 5 óraker, még a' f. e. Aprilisban esett nyílásból, 3 láva folyó hömpölygött az úgy nevezett della Ginestra lapály felé, 's itt több ágakra szakadt. Két órával azután ugyan tsak abból a' kraterből két más láva patak kigyódzott, Crocella de Cantaroni felé. A' Resinai kútkban 2 nap óta szemlátomást apadt a' víz, — a' hegyekből gyakori ropogás, és retseges hallatszott; 1 óraker dél tájban a' Vesuvnak háromszori erős rázkódása, a' szomszéd falukban lévő házakat megringatta, az alatt, míg a' Kraterből magas-fejér lánggal vegyes füst oszlop emelkedett a' levegőbe. Délutáni 6 óraker az oszlop egészen elenyészett.

MAGYARORSZÁG.

Po'sony Sept. 10-kén. Az Vdik Urbáriális tizkely két utó §§ aira nézve a' következőket állapíták meg a' Rk. és Rk, hogy az esztendei tartozások eránt kötendő urbariális szerződések, mint minden Törvény Székek előtt szoros magyarázatúak, törvényes bizony-

ság előtt hajtassanak végre; 's hogy ugyan ezen bizonyság, mind a' munkák helybeli folyó bérít, mind a' jobbágyok kereset 's életmódját tekintetbe vévén, az illyes egyezésekből folyó kötelezéseket a' törvényes tartozások elébbi mértékével vesse egybe, a' hasonlóságot kimutató táblát a' Törvény szék elibe terjesztendő; melly ha kényszerítést vagy átlutakat fedezendene fel, vagy a' szerződés erejénél fogva elvállalt terheket együttvéve, a' hasonlóképpen egybenfoglalt urbáriálisokat jóval felülhaladóknak találná, a' Feleket újabb egyezésre utasítandja; az azt követő Törvény Széki jóváhagyás után pedig, a' szerződés egyik példánya a' Megye Levéltárába letételődvén, más ketteje az illető Feleknek kiadatik, az illy egyezés Törvény Széke vizsgálát után azonnal telljes erőt nyerendő. Ezen §§-ok utobbikához adatek még az is: hogy a' szerződések, akármi név alatt köttesse- nek, — a' szerződési tartozások épségben hagyatván — a' földek jövődöbe- li rendeztetésében akadájul nem lehet- nek. — A' 105 dik Országos ülésben a' VI dik Urbáriális tzikkely vétetek fel „a' Községek belső igazgatásáról“. Mi- nekutánna T. Borsod Vármegye Követ- jének a' F. Kir. Helytartó Tanács által ennek érdemében közbevetett ideigleni rendelése eránt tett előadása félre té- teték, az említett tzikkely 1. ső §-a ak- ként módosítatott: hogy Helység Bír- aja az Uradalom által kijelelendő három személyek közzül, Esküdtek pedig és kis Bírák, az Uradalom befolyása nél- kül, a' Község által, még pedig a' vá- lasztásra megjelent jobbágyok és zsel- lérek szavazása által, minden esztendő- ben választassanak. Azon Helységekben,

hol több közbirtokosok vannak, 's a' ki- jelelendőkben harmad nap alatt egy- más közt megegyezni nem tudnának, a' Szolga Biró fog választás végett a' Köz- ségnek alkalmas férjfiakat kinevezni. A' Jegyző Hivatalt jeles tulajdonságú férjfiakra szabadon bízhatja a' Község, hozzá járulván az Uraság megerősítése, mi ha megtagadtatnék, e' hivatal betöl- téséről a' Vármegye gondoskodand. Az elmozdításra megjegyztetik: hogy a' Helységek Bírái és Esküdtei egy esztendő elfolyásánál elébb hivataljoktól el ne mözdittassanak, ha tsak azt szem- betűnő henyeség vagy más fontos okok szükségessé nem tennék; A' Jegyzők pedig, a' szerződésbeli idő kitéltelől, tsupán sürgető szükség esetében, 's minden esetre megyei Tisztviselő köz- benjöttével, fosztattathassék meg az Ura- ság által hivatalától.

H I R D E T É S.

Tettes Nemes Szabolts Vmgyebeli N. Halász Helység Határában lévő Szék- só seprés és Főzés jussát, az illető köz- zönséges Földes Uraság 1853 dik Esztendei October 10. dik napján, 10 esztendőkre Haszonbérbe árverés által fog- ja ki adni — kiknek ezen Haszonbér- léshez kedvek van, a' ki tett napon N. Halászban megjelenni ne terheltessenek.

A' Pénz folyamat September' 12. dikén; közép ár: —
 A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 92 1/5
 Az 1820-béli sorsosok: —
 Az 1821-béli hasonlók: 130 1/5
 Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 53 for. keltek, mind Conv. —
 Bank-Aktziák keltek 1185 for. ton
 Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)